

לקוטי תורה • פרשת נשא • מאמר 5

כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברכך...

”כה תברכו את בני ישראל, אמור להם” (במדבר ו, כג)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/5](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/5)

1 כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברכך ה' כו' יאר ה' כו' ישא ה' כו'.

”כך תברכו את בני ישראל, אמרו להם: ‘יברכך הוי’ וכו’; ‘יאר [את פניו] הוי’ וכו’; ‘ישא הוי’ וכו’.”

הנה ארז”ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] (פ”ג [פרק ג'] דברכות ד”כ ע”ב) אמרו מה”ש [מלאכי השרת] לפני הקב”ה כתיב בתורה אשר לא ישא פנים כו' ואתה נושא פנים לישראל דכתיב ישא ה' פניו אליך.

והנה אמרו רבותינו ז”ל (ברכות, פרק ג', דף כ ע”ב): המלאכים אמרו לפני הקדוש ברוך הוא: “כתוב בתורה: ‘אשר לא ישא פנים’ וכו’, ואילו אתה נושא פנים לישראל, כפי שכתוב: ‘ישא הוי’ פניו אליך’.”

אמר להם וכי לא אשא פנים לישראל שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך והם מדקדקים על עצמם עד כזית כו'.

אמר להם: “וכי לא אשא פנים לישראל? הרי כתבתי להם בתורה: ‘ואכלת ושבעת וברכת את הוי’ אלקיך’, והם מדקדקים עם עצמם עד כזית” וכו'.

(וכ”ה ברבות נשא פ”א [פרק י”א]). וצריך להבין ענין זה שבשביל הדקדוק שמדקדקים עד כזית יש נשיאת פנים למעלה.

(וכך הוא גם במדרש רבה, נשא, פרק י”א.) ויש להבין ענין זה: כיצד ההקפדה שלהם, עד כזית, מביאה לכך שלמעלה תהיה נשיאת פנים.

וגם להבין המשך הברכות הללו דלכאורה אין להם סדר. אך הנה צריך להקדים ביאור ענין בהמ”ז [ברכת המזון] ולמה צריכין שביעה מן התורה.

וכן צריך להבין את סדר הברכות הללו, שלכאורה אין להן סדר. אך תחילה יש להקדים ולבאר את עניינה של ברכת המזון, ומדוע על פי התורה נדרשת שביעה כדי להתחייב בה.

2 והענין הוא כי הנה כתיב וברכת את ה' א”ת דייקא והן האותיות שמא' ועד תי”ו. דהנה כל הדברים נבראו באותיות.

הביאור הוא כך: נאמר “וברכת את ה'” — “את” דווקא, כלומר האותיות מאל”ף ועד תי”ו. שהרי כל הדברים נבראו באותיות.

שבעשרה מאמרות נברא העולם והאותיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות] הן הן חיות כל הדברים וקיומם והתהוותם מאין ליש ע"י צירופי אותיות וחלופים ותמורות כו' וגם נפש האדם היא מלאה אותיות

שהרי העולם נברא בעשרה מאמרות, והאותיות שבעשרה מאמרות הן עצמן החיות של כל הדברים, קיומם והתהוותם מאין ליש, באמצעות צירופי אותיות, חילופים ותמורות וכו'. וגם נפש האדם מלאה אותיות,

כי אתה נפחת בי וכתוב ויפח באפיו נשמת חיים והיינו ברוח פיו ית' כי וברוח פיו כל צבאם ורוח פיו ית' הוא המהוה את הכל ע"י בחי' אותיות. והן האותיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות].

שכן "אתה נפחת בי", ונאמר "ויפח באפיו נשמת חיים"; כלומר, ברוח פיו יתברך. שהרי "וברוח פיו כל צבאם", ורוח פיו יתברך היא המהוה את הכול באמצעות בחינת האותיות. ואלה הן האותיות שבעשרה מאמרות.

3 והנה כתיב ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים כו' שהוא קרא והמשיך שמותיהן שהם צירופי אותיות שבע"מ שבהם נבראו מההעלם אל הגילוי להיות בהם גילוי החיות מרוח פיו ית' כדי להעלותן ולקשרן במקורן.

והנה כתוב: "ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים" וגו'. כלומר, הוא קרא להם והמשיך את שמותיהם — צירופי האותיות שבעשרה המאמרות שבהם נבראו — מן ההעלם אל הגילוי, כדי שתתגלה בהם החיות מרוח פיו ית', וכך יוכלו לעלות ולהיקשר למקורם.

כי עלייתן והתקשרותן במקורן הוא ע"י האדם שהוא הראש לכל בחי' הדצ"ח [הדומם צומח חי], והוא הממשיך גילוי חיותן ממקור החיות מרוח פיו ית' (ועיין מענין ויקרא האדם שמות ברבות בראשית פ"ז ור"פ חקת)

שהרי עלייתם והתקשרותם למקורם נעשות באמצעות האדם, שהוא הראש לכל בחינות הדומם, הצומח והחי; הוא שממשיך את גילוי חיותם ממקור החיים, מרוח פיו ית'. (ועיין בענין "ויקרא האדם שמות" בבראשית רבה, פרק יז, ובראש פרשת חוקת.)

ולכן על כל מוצא פי ה' יחיה האדם שמוצא פי ה' שבמאכל הן האותיות שבו שיצאו מפי ה' הוא רוח פיו ית'

ולכן נאמר: "על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם", שכן "מוצא פי הוי'" שבמאכל הוא האותיות שבו, שיצאו מפי הוי' — כלומר, רוח פיו ית'.

(עבמ"ש [עיין במה שכתוב] בביאור ע"פ ונתתי לך מהלכים מענין שיש ב' בחינות בהאותיות היינו א' האותיות שיצאו מפי ה' והב' אותן שבמקורן, כמו עד"מ כח הדבור שבאדם כו' ושכמ"כ [ושכמו כן] יש ב' בחינות אלו באותיות המחשבה כו' ע"ש.

(עיינו במה שכתוב בביאור על "ונתתי לך מהלכים", בעניין שתי בחינות שבאותיות: האחת, האותיות שיצאו מפי הוי", והשנייה, האותיות כפי שהן במקורן. הדבר דומה, למשל, לכוח הדיבור שבאדם וכו'; וכך יש שתי בחינות אלה גם באותיות המחשבה וכו'. עיינו שם.)

וא"כ מש"כ [מה שכתוב] שבו ועל ידו יבואו לשרשן ומקורן בחינת פי ה' בעצמו היינו שיבואו לשרש ומקור האותיות כמו שהן במקורן ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] פ"כ ופכ"א) להחיות את האדם בכדי שבו

ואם כן, מה שכתוב שבו ועל ידו יבואו לשורשם ולמקורם, לבחינת פי הוי" עצמו, פירושו שיבואו לשורש ומקור האותיות כפי שהן במקורן. (ועיינו בספר של בינונים, פרקים כ-כא.) להחיות את האדם, כדי שבו

ועל ידו יבואו לשרשן ומקורן בחי" פי ה' בעצמו שעליו אמרו והלא במאמר אחד יכול להבראות הוא המאמר הכולל כל הע"מ [העשרה מאמרות] וממנו נמשכו ונתחלקו ע"מ [עשרה מאמרות] פרטים וע"י האדם באים למאמר הכולל.

ועל ידו יבואו לשורשם ולמקורם, לבחינת פי הוי" עצמו, שעליו אמרו: "והלא במאמר אחד יכול להבראות". זהו המאמר הכולל את כל עשרת המאמרות; ממנו נמשכו ונתחלקו עשרת המאמרות הפרטיים, ובאמצעות האדם הם באים אל המאמר הכולל.

כי הוא הממשיך להם הגילוי משם. וזהו וברכת א"ת דהיינו להמשיך הגילוי משרש בחי' אותיות מרוח פיו ית' כדי שע"י יתעלו ויתקשרו במקורן (וע' בזהר ויגש דר"ז ע"ב ודף ר"ח ע"א ובפ' תרומה):

כי הוא שממשיך להם את הגילוי משם. וזהו "וברכת את": כלומר, להמשיך את הגילוי משורש בחינת האותיות, מרוח פיו ית', כדי שעל ידי כך יעלו וייקשרו למקורם. (ועיינו בזהר, ויגש, דף ר"ז ע"ב ודף ר"ח ע"א, ובפרשת תרומה.)

4 ב אך הנה כח זה להמשכה זו התלויה באדם היינו ע"י מלחמת האדם בנפשו הבהמית.

2. אולם הכוח להמשכה זו, התלויה באדם, בא לו באמצעות מלחמתו של האדם בנפש הבהמית שלו.

כי הנה לחם הוא מלשון אז לחם שערים (שופטים ה' ח') שפירושו הוא לשון מלחמה וכמ"ש

כי "לחם" קשור ללשון "אז לחם שערים" (שופטים ה' ח'), שפירושה מלחמה; וכמו שכתוב

(בזוהר בלק דקפ"ח ב') נהמא על פום חרבא ייכול והיינו ע"י התפלה כי שעת צלותא שעת קרבא.

(בזוהר, בלק, דף קפ"ח ב'): "את הלחם יאכל על פי החרב". והדבר נעשה באמצעות התפילה, שהרי "שעת התפילה היא שעת מלחמה".

וכמ"ש רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם ולכן כתיב תחלה לאהבה את ה' אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם כו' ואח"כ ואספת דגנך כו' כי מתחלה צ"ל לאהבה.

וכמו שכתוב: "רוממות א"ל בגרונם וחרב פיפיות בידם". לכן נאמר תחילה "לאהבה את הו"י אלקיכם ולעבדו בכל לבבכם" וגו', ואחר כך "ואספת דגנך" וגו'; כי תחילה צריכה להיות אהבה.

5 ופי' אהבה מלשון אבה דהיינו רצון. והכוונה שיהיה רצון האדם וחפצו ובקשתו בכל לב ונפש להיות גילוי אלקותו ויחודו ית' בעולם ונפש

ופירוש אהבה הוא מלשון אבה, כלומר לרצות. הכוונה היא שרצונו, חשקו ובקשתו של האדם, בכל [לבו] ונפשו, יהיו שיתגלו אלקותו ואחדותו ית' בעולם ובנפש,

וכמו שהיה קודם בריאת העולם שהיה הוא לבדו הוא במקום העוה"ז השפל בבחי' גילוי כי לא היה עדיין עולם המעלים ומסתיר כו' וכמו שיהיה באלף הז' כו'.

כפי שהיה לפני בריאת העולם, כשהוא לבדו היה במקום העולם הזה השפל, בגילוי, שכן עדיין לא היה עולם שמעלים ומסתיר וכו'; וכפי שיהיה באלף השביעי וכו'.

6 וככה הוא ממש גם עתה קמיה דכולא כלא חשיבי קמיה כי אני ה' לא שניתי כתיב.

וכך הוא ממש גם עתה: לפני הכול נחשב כאין, שהרי כתוב "אני הו"י לא שניתי".

רק שלפנינו העולם מסתיר ומעלים כו'. וזהו ואהבת את ה' אלקיך שתאבה ותחפוץ שהו"י שהוא היה הוה ויהיה בחי' לא שניתי ואין עוד ממש

אלא שלפנינו העולם מסתיר ומעלים וכו'. וזהו "ואהבת את ה' אלקיך": שתרצה ותשתוקק שהו"י, שהוא היה הוה ויהיה, בחינת "לא שניתי", ואין עוד ממש

מלבדו הוא יהי' [יהיה] אלקיך בבחי' גילוי ממש בנפש ובעולם שלא יהא העולם מעלים כו' אלא כמו שלמעלה כולא קמיי [קמיה] כלא כו' ואין עוד מלבדו כו'.

מלבדו, יהיה "אלקיך" שלך בגילוי ממש, בנפש ובעולם, כך שהעולם לא יסתיר וכו', אלא כמו שלמעלה הכול נחשב כאין לפניו וכו', ו"אין עוד מלבדו" וכו',

כך יהיה למטה בגילוי בלי שום הסתר פנים והעלם מכחות הנפש הבהמית המסתירים ומעלימים גילוי זה ונמשכים אחר גשמיות עוה"ז וחומריותו שנראה לעיני בשר ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] רק ולעבדו ככל לבבכם בבי' לבבות כו'.

כך יהיה גם למטה בגילוי, בלי שום הסתר פנים והעלם מצד כוחות הנפש הבהמית, המסתירים ומעלימים גילוי זה ונמשכים אחר גשמיות העולם הזה וחומריותו, הנראית לעיני בשר כמציאות וכדבר בפני עצמו; אלא "ולעבדו ככל לבבכם" — בשני לבבות וכו'.

7 ולכן התפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה שצריך להתחיל ממטה מטה תחלה ברכת השחר פוקח עורים זוקף כפופים כו'

לכן התפילה היא "סולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה": על האדם להתחיל מן המדרגה הנמוכה ביותר, תחילה בברכות השחר, "פוקח עיורים", "זוקף כפופים" וכו';

שכל התפלה היא בחי' ברכות ברוך אתה כו' שהן המשכות גילוי אלקות בעולם ונפש להיות בבחינת אתה כאילו הוא לנוכח כו'.

שהרי כל התפילה היא בבחינת ברכות, "ברוך אתה" וכו', הממשיכות גילוי אלקות בעולם ובנפש, כך שהדבר יהיה בבחינת "אתה", כאילו הוא נוכח באופן ישיר וכו'.

8 וצ"ל כסדר ממטה למעלה תחלה ממדרגות התחתונות עד שיבא לקיום ואהבת למסור נפשו באחד ממש ולהיות ואהבת ככל לבבך כו' ועמ"ש מזה בד"ה יונתי בחגוי הסלע.

והדבר צריך להיעשות כסדר, מלמטה למעלה: תחילה מן המדרגות התחתונות, עד שמגיעים לקיום "ואהבת" — למסור את הנפש ממש ב"אחד", ולהגיע ל"ואהבת ככל לבבך" וכו'. ועיין במה שנכתב על כך במאמר המתחיל "יונתי בחגוי הסלע".

כי הנה מצד שרש נפשו האלקית במקור חוצבה הרי היא בטבעה עולה ונכללת במאצילה ב"ה והנשמה א"צ [אין צריך / אינו צריך] תיקון לעצמה

שהרי מצד שורש נפשו האלקית, במקור שממנו נחצבה, היא עולה ונכללת בטבעה במאציל שלה, ברוך הוא; והנשמה אינה זקוקה לתיקון לעצמה,

רק שמצד כחות הנה"ב [הנפש הבהמית] המלובשים בעוה"ז שכל חיותם הוא מצד כחות החיונית של המאכלים שבנוגה שבהם מחיה האדם חיי גופו ונפשו הבהמית הרי הוא מקושר למטה

אלא שמצד כוחות הנפש הבהמית המלובשים בעולם הזה, שכל חיותם באה מכוחות החיים שבמאכלים שבנוגה, שבאמצעותם האדם מקיים את חיי גופו ונפשו הבהמית, הוא קשור למטה.

וצריך להעלות ולקשר נפשו בה' עד דאתכפא סט"א [סטרא אחרא] ואתהפכא כו' ולעבדו בכל לבבכם בבי לבבות כו'.

לכן עליו להעלות ולקשר את נפשו בה', עד שהסטרא אחרא נכפית ונהפכת וכו', ו"לעבדו בכל לבבכם" — בשני לבבות וכו'.

לכך צריך להתחיל ממטה למעלה בתפלה והיא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה עד שמגיע לאחד.

לכן צריך להתחיל בתפילה מלמטה למעלה, והיא "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", עד שמגיעים ל"אחד".

9 ועי"ז מלאכי אלקים עולים ויורדים בו באדם. כי האדם הוא שרש הכל וכמ"ש פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל כו' ודמות פניהם פני אדם כו'

ובאמצעות זאת, "מלאכי אלקים עולים ויורדים בו" — באדם. שהרי האדם הוא שורש הכול, ככתוב: "פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל" וכו', וכן "ודמות פניהם פני אדם" וכו',

ש כללותן הוא בחי' אדם שהוא הכולל כל הדי' חיות וכולם מתעלים בהתעלות נפש האדם בדבקותה באלקים חיים לאהבה את ה' כו'

שכללותם היא בחינת "אדם", הכוללת את ארבע החיות; וכולן מתעלות בעליית נפש האדם, כשהיא דבקה באלקים חיים, "לאהבה את הוי"ו וכו'.

ואח"כ כתיב ואספת דגנך ללקט החיות שבדצ"ח [שבדומם צומח חי] שיתקבצו ויתאספו ממה שהיו פזורים ונדחים תחת ממשלת נוגה ויוכללו בבחי' אדם משא"כ קודם התפלה אסור לאכול כי גם האדם עדיין אז מקושר למטה ואיך יוכל לקשט אחרים

ואחר כך נאמר "ואספת דגנך": לאסוף את החיות שבדומם, בצומח ובחי, כדי שיתקבצו ויתאספו ממקום שבו היו מפוזרות ונדחות תחת ממשלת נוגה, ויכללו בבחינת "אדם". אבל קודם התפילה אסור לאכול, שהרי אז האדם עצמו עדיין קשור למטה, וכיצד יוכל לתקן אחרים?

ולכן צריך מתחלה לקשט א"ע [את עצמו] ולהיות בבחינת אדם בגימ' [בגימטריא] מ"ה [שם מ"ה] בחי' ביטול ואז עי"ז אח"כ יוכל לתקן הדצ"ח [הדומם צומח חי] כו'.

לכן עליו לתקן תחילה את עצמו ולהיות בבחינת אדם, שערכה בגימטריה מ"ה — בחינת ביטול; ואז, באמצעות זאת, יוכל לאחר מכן לתקן את הדומם, הצומח והחי וכו'.

ועי"ל [ועוד יש לומר] כי נש"י [נשמות ישראל] עלו במחשבה היינו שנמשכו מאותיות המחשבה ועלייתן הוא הגבה למעלה יותר כנז' [כנזכר] ע"פ ושמתי כדכד.

ועוד יש לומר: נשמות ישראל "עלו במחשבה", כלומר, נמשכו מאותיות המחשבה; ועלייתן היא למעלה עוד יותר, כפי שנוזכר בביאור על הפסוק "ושמתי כדכד".

10 והנה הדצ"ח [הדומם צומח חי] נלקחו מאותיות הדבור כנזכר לעיל מוצא פי ה'. ולכן כדי להעלות אותיות

הדבור שירדו למטה בדצ"ח [בדומם צומח חי] להעלותן לשרשן

והנה הדומם, הצומח והחי נלקחו מאותיות הדיבור, כפי שהוזכר לעיל: "מוצא פי ה'". לכן, כדי להעלות את אותיות הדיבור שירדו למטה אל הדומם, הצומח והחי, ולהשיכן לשרשן,

שהוא ע"י האדם שנלקח מאותיות המחשבה שלמעלה מאותיות הדבור וע"כ העלאה זו תלויה ע"י שמתחלה יתקן עצמו

הדבר נעשה באמצעות האדם, שנלקח מאותיות המחשבה, שהן למעלה מאותיות הדיבור. לכן העלאה זו תלויה בכך שתחילה יתקן את עצמו,

כמאמר קשוט עצמך ואחר כך דוקא קשוט אחרים והוא שמתחלה תתעלה נפשו ששרשה מאותיות המחשבה תתעלה במקור כח המחשבה ועוד הגבה למעלה כו'

כמאמר: "תקן את עצמך, ואחר כך דוקא תקן אחרים". כלומר, תחילה צריכה נשמתו, ששרשה מאותיות המחשבה, להתעלות אל מקור כוח המחשבה ואף למעלה מזה, וכן הלאה;

אזי אח"כ תוכל להעלות אותיות הדבור כו'. (ועמ"ש בד"ה לא הביט און ביעקב ובפי ויחי בד"ה אסרי לגפן):

ואז תוכל לאחר מכן להעלות את אותיות הדיבור וכו'. (ועיין במה שכתוב בדיבור המתחיל "לא הביט און ביעקב", ובפרשת ויחי בדיבור המתחיל "אסרי לגפן").

11 ג והנה עליית האדם הוא ע"י התפלה בבחי' הנ"ל כי במקום שמגמת האדם וחפצו ותשוקתו שם נכלל ונדבק עצמותו ומהותו בכללו כנודע. וזהו ענין הברכות יברכך ה'.

3. עלייתו של האדם נעשית באמצעות התפילה, בבחינה שהזכרה לעיל; שכן במקום שבו מצויים מטרות, רצונו וכיסופיו של האדם, שם נכללת ונדבכת כל מהותו ועצמותו, כידוע. זהו ענין הברכות: "יברכך ה'".

היינו להיות ריבוי העלאות ניצוצות הן כחות נפשיות האלקית והבהמיות שבאדם ושבמלאכים ומשקים ושאר צרכיו המתחדשות לבקרים ועולות למעלה בכל יום באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] ע"י התפלה בריבוי וגודל עוצם התקשרות האהבה עזה שבק"ש [שבקריאת שמע] ותפלה.

הכוונה היא שיהיו עליות רבות של ניצוצות: כוחות הנפש האלקית והנפש הבהמית שבאדם, וכן [הניצוצות] שבמאכלים, במשקים ובשאר צרכיו, המתחדשים מדי בוקר ועולים למעלה בכל יום, באמצעות אתערותא דלתתא שבתפילה, מתוך ריבוי ועוצמה גדולה של קשר האהבה העזה שבקריאת שמע ובתפילה.

כי הנה ענין ברכה נאמר עד"מ על הזרע הצומח מן השדה שנזרע הגרעין בארץ עד שנטמן ונתכסה בעפר.

המונח "ברכה" נאמר, בדרך משל, על הזרע הצומח מן השדה: הגרעין נזרע בארץ, עד שהוא נטמן ומתכסה בעפר.

12 וע"י הברכה והצלחה כשהצליח ועשה פרי עולה וצומח מן הארץ בתוספת מרובה על העיקר וכך הנה כתיב וזרעתי את בית ישראל. וזרעתי לי בארץ כו'.

ובאמצעות הברכה וההצלחה, כשהזרע מצליח ומניב פרי, הוא עולה וצומח מן הארץ בתוספת גדולה על העיקר. וכך כתוב: "ואזרע את בית ישראל", וכן: "וזרעתי לי בארץ" וכו'.

שישראל הם בבחי' זריעה דהיינו זריעת בחינת אלקות כמ"ש ברוך ה' אלקי ישראל כו' כמ"ש במ"א ונמשכו למטה בעולם הגשמי ומכוסים ומלוכשים בנפש הבהמית וכחות המתאווים לדברים גשמיים

שכן ישראל הם בבחינת זריעה, כלומר, זריעה של בחינת האלוקות, כמו שכתוב: "ברוך הוי' אלקי ישראל" וכו', כפי שמבואר במקום אחר; והם נמשכו למטה, אל העולם הגשמי, כשהם מכוסים ומלוכשים בנפש הבהמית ובכוחות המתאווים לדברים גשמיים,

וכמו הזריעה הטמונה ומכוסה בעפר כדי שיעלה ויצמח בתוספת וריבוי כחות הנפש החיונית שיעלו גם המה ויתכללו באחד בק"ש [בקריאת שמע] וכמארו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לא גלו ישראל

בדומה לזרע הטמן ומכוסה בעפר, כדי שיעלה ויצמח בתוספת ובריבוי של כוחות הנפש החיונית, שגם הם יעלו ויכללו ב"אחד" שבקריאת שמע. וכמאמר חז"ל: "לא גלו ישראל

אלא כדי שיתוספו עליהם גרים כו' וכמ"ש במ"א ולכן עשה אלקים את האדם בארץ לקבל החיות מן הדברים הגשמיים

אלא כדי שיתוספו עליהם גרים" וכו', כפי שמבואר במקום אחר. ולכן עשה ה' את האדם בארץ, כדי שיקבל חיות מדברים גשמיים,

כדי שיתכללו כל כחות הדצ"ח [הדומם צומח חי] והחיות אשר בהם להחיות נפש כל חי ורוח כל בשר בחיות הנפש ורוח האדם העולה למעלה בק"ש [בקריאת שמע] ותפלה. ולכן צריך האדם להתפלל בכל יום.

כדי שכל הכוחות של הדומם, הצומח והחי, וכן החיות שבהם, המחיה את "נפש כל חי ורוח כל בשר", ייכללו בחיי הנפש והרוח של האדם, העולה למעלה בקריאת שמע ובתפילה. ולכן על האדם להתפלל בכל יום.

13 והנה על ברכה זו שהיא מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] נאמר וישמרך שהיא צריכה שימור מן המזיקין הם החיצונים וס"א [וסטרא אחרא] שלא יהיה להם יניקה מאהבה זו

והנה על ברכה זו, שהיא מאתערותא דלתתא, נאמר "וישמרך", שכן היא זקוקה לשמירה מפני המזיקים — הכוחות החיצוניים והסטרא אחרא — כדי שלא יינקו מאהבה זו;

דהיינו מאחר שתתעורר אהבה זו בנפש האדם לא יתפעל בעצמו להיות מחזיק טובה לעצמו או להיות התפארות וגדלות ממנה או שאר איזה פני' [פניה] ח"ו [חס ושלום] כי מי יעלה בהר ה' נקי כפים ובר לבב.

כלומר, לאחר שאהבה זו מתעוררת בנפשו של אדם, עליו להיזהר שלא לזקוף אותה לזכות עצמו, להתגאות בה או להתנשא בגללה, ושלא תהיה לו שום פנייה אישית אחרת, חלילה. שהרי "מי יעלה בהר הוי"? — "נקי כפיים ובר לבב".

פ"י בר לבב שהוא בלי שום תערובות זר ח"ו [חס ושלום] (בזהר נז' [נזכר] פ"י יברכך ה' וישמרך ס"פ ויחי דרמ"ח סע"א [סוף עמוד א.]. וס"פ נשא דקמ"ז א'. וברע"מ [וברעיא מהימנא] פ' פנחס דרמ"ה א'. ובפ' עקב דרע"א סע"ב [סוף עמוד ב.]. וברכות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] בחקותי פל"ו).

פירוש "בר לבב" הוא שאין בו שום תערובת זרה, חלילה. (פירוש "יברכך ה' וישמרך" נזכר בזהר, סוף פרשת ויחי, page 248, end of side a; ובסוף פרשת נשא, page 147a; וברעיא מהימנא, פרשת פנחס, page 245a; ובפרשת עקב, page 271, end of side b; ובמדרש רבה, בא, chapter 15, [ו] בחוקותי, chapter 36).

והנה ע"י אתעדלית [אתערותא דלתתא] אתעדליע [אתערותא דלעילא] וכמ"ש אם ישים אליו לכו כו' ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח להיות יאר ה' פניו אליך מלמעלה למטה שכמו

והנה, על ידי אתערותא דלתתא באה אתערותא דלעילא, כמו שכתוב "אם ישים אליו לכו" וכו', ו"רוח אייתי רוח ואמשיך רוח"; ואז מתקיים "יאר ה' פניו אליך", מלמעלה למטה. וכשם ש

שהוא חפץ ומשתוקק ומבקש שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה ואין עוד מלבדו כו' למטה כמו למעלה כך יומשך מלמעלה המשכת הארת גילוי זה אשר הוא מבקש

האדם חפץ, משתוקק ומבקש שתתגלה אור אין סוף ברוך הוא, ושי"אין עוד מלבדו" וכו' למטה כמו למעלה, כך תימשך מלמעלה הארה של גילוי זה שהוא מבקש.

וזהו יאר ה' פניו בחינת הארת פנים היא בחי' חכמה כמ"ש חכמת אדם תאיר פניו (בזהר נזכר פ"י יאר ה' פניו נשא קל"ג ב' קמ"א א' קמ"ז א')

וזהו "יאר ה' פניו": הארת פנים היא בחינת חכמה, כמו שכתוב "חכמת אדם תאיר פניו". (פירוש "יאר ה' פניו" נזכר בזהר, נשא, 147a, 141a, 133b);

דהיינו להיות גילוי כח מ"ה [מה] ואין עוד מלבדו כו' איזהו חכם הרואה את הנולד כו'

כלומר, שיתגלה כוח מ"ה, ו"אין עוד מלבדו" וכו'. "איזהו חכם? הרואה את הנולד" וכו':

הרואה בבחי' ראייה ממש את הנולד מאין וכולא קמיה כלא כו' כי באתעדלית [באתערותא דלתתא] שמע ישראל שמע לשון הכנה ע"י התכוננות כו'

מי שרואה בראייה ממש את הנולד מאין, ושהכול כלא לפניו וכו'. כי באתערותא דלתתא, "שמע ישראל" — "שמע" הוא לשון הכנה, על ידי התכוננות וכו';

ואינו דומה שמיעה לראיה כו' היא בחינת גילוי כח מ"ה [מה] הבא מלמעלה וגילוי זה הוא בתורה כי אורייתא מחכמה נפקת והיא חכמתו ית' שלמעלה

ושמיעה אינה דומה לראייה וכו'. [הראייה] היא בחינת גילוי כוח מה שבא מלמעלה. גילוי זה נמצא בתורה, שהרי "התורה יוצאת מחכמה", והיא חכמתו יתברך שלמעלה,

אלא שמלובשת בגשמיות למטה בעניני זרעים מועד שהיא בחינת מים שיוורדים ממקום גבוה למקום נמוך וע"ז נאמר ונתתי מטר ארצכם כו'

אלא שהיא מתלבשת בעניינים גשמיים שלמטה, בענייני זרעים ומועד; שכן היא בחינת מים, היוורדים ממקום גבוה למקום נמוך. ועל כך נאמר: "ונתתי מטר ארצכם" וכו',

וכמ"ש כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים כו' כן יהיה דברי אשר יצא מפי שע"י בחי' מטר זה ואספת דגנך כו'

וכמו שכתוב: "כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים" וכו', "כן יהיה דברי אשר יצא מפי"; כך שעל ידי בחינת גשם זו מתקיים "ואספת דגנך" וכו',

להיות משכן ומכון לשבתו ית' לגילוי אור א"ס ב"ה הבא מלמעלה להיות אחד באחד וזהו ויחונך לשון חן ולשון חנייה ויחן שם ישראל.

כדי להיות משכן ומקום קבוע לשבתו יתברך, לגילוי אור אין סוף ברוך הוא הבא מלמעלה, להיות "אחד באחד". וזהו "ויחונך": לשון חן ולשון חנייה, [כמו] "ויחן שם ישראל".

14 וכמו חנה דוד. להיות בבחינת ושכנתי בתוכם דירה בתחתונים דירת והשראת אור א"ס ב"ה ממש בבחינת גילוי למטה כמו למעלה.

וכמו ב"מקום שבו דוד חנה". [זו] בחינת "ושכנתי בתוכם": דירה בתחתונים, שבה שורה ומתיישב אור אין סוף ברוך הוא עצמו בגילוי, למטה כמו למעלה.

וזהו ענין בהמ"ז [ברכת המזון] המשכת גילוי אלקות מלמעלה על כחות וחיות שנתחדש באדם מהמאכל והם ג' ברכות דאורייתא והרביעית דרבנן.

וזהו עניינה של ברכת המזון: המשכת גילוי אלקות מלמעלה על הכוחות והחיות החדשים שאדם קיבל מן המאכל. יש בה שלוש ברכות מן התורה, והברכה הרביעית היא מדרבנן:

ד' פעמים ברוך אתה להיות נמשך בחינת גילוי בנפש ובעולם כאלו הוא לנוכח כו' שע"י נתברר ונפרד ממה שהיה תחלה תחת ממשלת נוגה ונכלל בקדושה להיות בחינת כלי ומכון ומשכן להשראת גילוי אור א"ס ב"ה ממש:

ארבע פעמים "ברוך אתה", כדי שתימשך בחינת גילוי בנפש ובעולם, כאילו הוא נוכח ממש וכו'; ועל ידי כך [החיות] מתבררת ונפרדת ממצבה הקודם, שבו הייתה נתונה תחת ממשלת נוגה, ונכללת בקדושה, להיות כלי, מקום קבוע ומשכן להשראת גילוי אור אין סוף ברוך הוא עצמו.

15 ד אמנם זהו אם אוכל כדי שביעה דייקא שאז לחם לבב אנוש יסעד שעל ידי הלחם יחיה חיי נפשו

והחיות הכלולה בנפשו היא הנכללת

ד. אולם זהו דווקא כשאוכלים כדי שביעה, שאז "לחם לבב אנוש יסעד": באמצעות הלחם הוא חי את חיי נפשו, והחיות הכלולה בנפשו היא עצמה הכלולה

בקדוש' [בקדושה / בקדושת] בהתעלות הנפש והתכללותה בבחינת גילוי אור א"ס ב"ה השורה ומתגלה בחכמה כח מ"ה [מה] לפי שבהחיות ההוא יש ריבוי קדושה ממוצא פי ה' שהוא מקור החיים.

בקדושה, בעליית הנפש והיכללותה בבחינת גילוי אור אין סוף, ברוך הוא, השורה ומתגלה בחכמה, כוח מ"ה; משום שבחיות הזאת יש ריבוי קדושה מ"מוצא פי ה", שהוא מקור החיים.

(ועיין בזהר ע"פ ואכלת ושבעת בפ' ויגש דר"ז ע"ב. ובפ' תרומה דקנ"ג ע"ב ודף קנ"ב ב' ודקנ"ז א' ב' ועיין עוד בזהר פ' מקץ דף ר"ד א' ב' מענין ופ"י שובע ודף קצ"ד א' ע"פ

(ועיינו בזהר על הפסוק "ואכלת ושבעת", בפרשת ויגש, דף ר"ז ע"ב; ובפרשת תרומה, דף קנ"ג ע"ב, דף קנ"ב ע"ב ודף קנ"ז ע"א-ע"ב. ועיינו עוד בזהר, פרשת מקץ, דף ר"ד ע"א-ע"ב, בעניין ובפירוש השובע, ובדף קצ"ד ע"א על הפסוק

והנה מן היאור כו' ובפ' בהעלותך דק"נ ע"א גבי ונשבע לחם ונהיה טובים ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך רצון).

"והנה מן היאור" וגו'; ובפרשת בהעלותך, דף ק"נ ע"א, בעניין "ונשבע לחם ונהיה טובים"; ובפירוש הרמ"ז שם, ובפרדס, בערכי הכינויים, בערך "רצון".

אבל אם אינו אוכל כדי שביעה שלא לקחה הנפש רק חיות מועט אין כח בחיות זה שאין בו

אבל אם אינו אוכל כדי שביעה, כך שהנפש נטלה רק מעט חיות, אין בחיות הזאת כוח, שיש בה

אלא מיעוט קדושה להתכלל בבחינת חכמה שמתגלה בנפש ולהתברר מנוגה ולהכלל ולהתאחד בקדושה אך ע"ז נאמר ישא ה' פניו.

אלא מיעוט קדושה, להיכלל בבחינת החכמה המתגלה בנפש, ולהתברר מנוגה, ולהיכלל ולהתאחד בקדושה. אך על כך נאמר: "ישא ה' פניו".

פִּי יֵשָׁא יִגְבִּיָּה לַמַּעֲלָה פָּנָיו הִיא בַּחֲיִי גִילּוֹי הַהִשְׁפָּעָה שֶׁנִּקְיָ בָשֶׁם פָּנִים וּבַחֲיִי אַחֲרֵיכֶם הִיא הַהִשְׁפָּעָה
שֶׁהִיא בַּהֲסֹתֵר פָּנִים כִּמְאֵן דְּשָׁדִי בְּתֵר כְּתָפוֹי

פִּירוּשׁ "יֵשָׁא" הוּא שִׁיגְבִיָּה לַמַּעֲלָה. "פָּנָיו" הֵם בַּחֲנִינֵת הַהִשְׁפָּעָה הַגְּלוּיָה, הַנִּקְרָאת "פָּנִים"; וּבַחֲנִינֵת אַחֲרֵיכֶם הִיא
הַשְׁפָּעָה הַנִּתְנֶת בַּהֲסֹתֵר פָּנִים, "כִּמְאֵן דְּשָׁדִי בְּתֵר כְּתָפוֹי", כִּמִּי שֶׁמִּשְׁלִיךְ מֵאַחֲרֵי כְּתָפוֹ;

דִּהְיִינוּ שִׁיגְבִיָּה לַמַּעֲלָה מִן הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת בַּבַּחֲיִי הַמְּגַבִּיָּה לִשְׁבֹּת הַמִּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שָׁמַיִם
וָאָרֶץ רוּחָנִיּוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת שׁוֹיֵן לַפָּנָיו יְתִי וְעַל שְׁנֵיהֶם הוּא אוֹמֵר הַמִּשְׁפִּילִי בְּשׁוּהָ.

כְּלוּמֹר, שִׁיגְבִיָּה לַמַּעֲלָה מִן הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת, בַּבַּחֲנִינֵת "הַמְּגַבִּיָּה לִשְׁבֹּת, הַמִּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ": שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
הַרוּחָנִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת, שׁוֹיִים לַפָּנָיו יְתִי בְּכֹךְ, וְעַל שְׁנֵיהֶם נֹאמֵר "הַמִּשְׁפִּילִי" בְּמִידָה שׁוּוּהָ.

16 וְהַגְּבִיָּה זֶה תִּהְיֶה אֵלֶיךָ כְּלוּמֹר שִׁיּוּמֶשֶׁךְ אֵלֶיךָ בְּגִילּוֹי הַהִמְשָׁכָה וְהַשְׁפָּעָה מִבַּחֲנִינָה שְׁלֵמָה מִן
הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שֶׁהִיא בַּחֲיִי יֵשָׁא ה' שְׁעִי"ז יְלוֹקֶטוּ לְאַחַד אֶחָד כָּל נִיצוּצֵי הַחַיּוֹת הַמְּפֹזְזִים וְהַנִּדְחִים אִפִּי
[אִפִּילוֹ] אִם יֵשׁ בָּהֶם חַיּוֹת קְדוּשָׁה כָּל

וְהַגְּבִיָּה זֶה תִּהְיֶה "אֵלֶיךָ", כְּלוּמֹר, שֶׁהַהִמְשָׁכָה וְהַהִשְׁפָּעָה מִבַּחֲנִינָה שְׁלֵמָה מִן הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת יִמְשְׁכוּ אֵלֶיךָ בְּגִילּוֹי; זֶה
הַבַּחֲנִינָה שֶׁל "יֵשָׁא ה'". כִּי יִיאֲסָפוּ בְּאַמְצָעוֹתָהּ כָּל נִיצוּצוֹת הַחַיּוֹת הַמְּפֹזְזִים וְהַנִּדְחִים, "אֶחָד אֶחָד", אִפִּילוֹ אִם הַחַיּוֹת
הַקְּדוּשָׁה שֶׁבָּהֶם מוֹעֲטָה בִּיּוֹתֵר,

שֶׁהוּא מַעֲט מְזַעֵיר וְיֻכְלָלוּ וְיִתְאַחֲדוּ בְּקְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה מִקּוֹר הַחַיִּים וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁבַּחֲתוּנִים (וְעֵינֵי בְּרַע"מ
[בְּרַע"מ מִהֵימָנָא] פִּי פִּנְחָס דְּרַמ"ד ב' מַעֲנִין זֶה דִּישָׁא ה' פָּנָיו כֹּי וְדָף רַל"ח ב').

וְהֵם יִכְלָלוּ וְיִתְאַחֲדוּ בְּקְדוּשָׁה הַעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא מִקּוֹר הַחַיִּים וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁבַּחֲתוּנִים. (וְעֵינֵי בְּרַע"מ, פִּרְשֵׁת פִּנְחָס, דָּף
רַמ"ד ע"ב, בְּעֵינֵי "יֵשָׁא ה' פָּנָיו" וְכֹי, וּבְדָף רַל"ח ע"ב.)

אֵךְ כִּי צִדַּד תִּהְיֶה הַהִמְשָׁכָה וְהַהִשְׁפָּעָה מִבַּחֲיִי שֶׁהוּא לַמַּעֲלָה מִן הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת. עֵי"ז נֹאמֵר וְיֵשׁ לָךְ שְׁלוֹם.

אֵךְ כִּי צִדַּד תִּימְשֹׁךְ הַהִמְשָׁכָה וְהַהִשְׁפָּעָה מִבַּחֲנִינָה שְׁלֵמָה מִן הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת? עַל כֵּךְ נֹאמֵר: "וְיֵשׁ לָךְ שְׁלוֹם".

שְׁלוֹם הוּא עֲנִין הַתְּקַשְׁרוֹת וְהַתְּחַבְּרוֹת שְׁנֵי הַפְּכִים וְכַמִּי"ש עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרְמוֹי מִיכָאֵל שֶׁר שֶׁל מִים כֹּי.
וְהֵינּוּ עֵי"י בִּיטוּלִם לְבַחֲיִי שֶׁהִיא לַמַּעֲלָה מַעֲלָה מִשְׁנֵיהֶם הַמְּחַבְּרֵת אוֹתָם כְּנוֹדָע.

שְׁלוֹם הוּא חִיבוֹר וְקֶשֶׁר בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים, כְּכַתוּב: "עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרְמוֹי" — מִיכָאֵל שֶׁר הַמִּים וְכֹי. הַדָּבָר נַעֲשֶׂה
בְּאַמְצָעוֹת בִּיטוּלִם לְבַחֲנִינָה שֶׁמַּעֲלֵם לְשְׁנֵיהֶם בַּהֲרַבָּה, הַמְּחַבְּרֵת בֵּינֵיהֶם, כִּידוּעַ.

17 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] מרבים שלום בעולם שנאמר וכל בניך

למודי ה' ורב שלום בניך. דהיינו ע"י שהם למודי ה' [ולמודי לשון נפעל

והנה אמרו חז"ל: "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם", שנאמר: "וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך". כלומר, משום שהם "לימודי ה'" [ו"לימודי" הוא צורת סביל,

דהיינו שיהא לימוד ההלכה מפני שהיא דבר ה' בבחי' ביטול שהם המקבלים הלימוד בכל פעם מהש"י [מהשם יתברך] והש"י [והשם יתברך] הוא מלמדם כמ"ש אני ה' מלמדך כו']

כלומר, לימוד ההלכה הוא מפני שהיא דבר ה', מתוך ביטול, כך שהם מקבלים בכל פעם את הלימוד מהקב"ה, והקב"ה הוא המלמד אותם, כמו שנאמר: "אני הוי' מלמדך" וכו'],

ודבר ה' ממש זו הלכה והמשנה היא היא המדברת בפיהם וכמ"ש ודברי אשר שמת' בפיו ואשים דברי בפיו ועי"ז מרבים שלום בעולם ורב שלום כו' בבחי' בריח התיכון שמבריח מן הקצה אל הקצה כמ"ש ודבר ה' ממש הוא ההלכה, והמשנה עצמה היא המדברת בפיהם, כמו שנאמר: "ודברי אשר שמת' בפיו", וכן: "ואשים דברי בפיו". ובכך הם מרבים שלום בעולם, "ורב שלום" וכו', בבחינת הבריח התיכון המבריח מן הקצה אל הקצה, כמו שנאמר,

כי אל דעות ה' שכולל ב' דעות שכשם שמלמעלה למטה כוליה קמיה כלא חשיב כך מלמטה למעלה כו' והיינו ע"י לימוד התורה בבחי' זו שע"ז נאמר ולא תחללו כו' כמ"ש במ"א.

כי ה' הוא "אל דעות", הכולל שתי דעות: כשם שמלמעלה למטה הכול לפניו כלא נחשב, כך גם מלמטה למעלה וכו'. וזהו באמצעות לימוד התורה באופן זה, שעליו נאמר "ולא תחללו" וכו', כמבואר במקום אחר.

18 וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורה עושה שלום בפמליא של מעלה

ובפמשמ"ט [ובפמליא של מטה] דהיינו בחי' יחוד [יחודא עילאה] ובחי' יחודא [יחודא תתאה]

וזהו פירוש מאמר חז"ל: "כל העוסק בתורה עושה שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה" — כלומר, בבחינת יחודא עילאה ובבחינת יחודא תתאה;

וזהו ורב שלום בניך מרבים שלום בפמשמ"ט [בפמליא של מעלה] ובפמשמ"ט [ובפמליא של מטה]. ע"י שהן ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] מקבלים מחכמה בחי' כח מ"ה [מה] וזהו וישם לך שלום.

וזהו "ורב שלום בניך" — הם מרבים שלום בפמליה של מעלה ובפמליה של מטה. [זאת] מפני שהם תלמידי חכמים, המקבלים מחכמה, מבחינת כוח מה. וזהו "וישם לך שלום";

כלומר שהוא הנותן לך בחיי השלום להיות ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] מרבים שלום בעולם על ידי דבר ה' זו הלכה (ועיין ברכות תולדות ר"פ ס"ו. נשא ס"פ י"א) והמשנה המדברת כו'

כלומר, הוא הנותן לך את בחינת השלום, כדי שתלמידי חכמים ירבו שלום בעולם באמצעות "דבר ה' — זו הלכה" (ועיין במדרש רבה, תולדות, תחילת פרק ס"ו; נשא, סוף פרק י"א), וכן באמצעות המשנה המדברת וכו'.

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כלי המחזיק ברכה לישראל הוא השלום שבחיי שלום זהו בחיי כלי לקבל ברכה עליונה בחיי ישא ה' פניו שהוא למעלה מן ההשתלשלות

וחז"ל אמרו: "כלי המחזיק ברכה לישראל הוא השלום"; כי בחינת השלום היא כלי לקבלת הברכה העליונה, בחינת "ישא ה' פניו", שהיא למעלה מהשתלשלות.

ולכן יש כח ביד חכמים להצריך לברך בהמ"ז [ברכת המזון] אפילו בפחות מכשיעור שביעה שמן התורה מפני שהן מבחיי ישא ה' פניו שלמעלה מן ההשתלשלות ע"י בחיי שלום:

ולכן יש כוח ביד חכמים לחייב לברך ברכת המזון אפילו כשאכל פחות משיעור שביעה מן התורה, מפני שהם מבחינת "ישא ה' פניו", שלמעלה מהשתלשלות, באמצעות בחינת השלום.

19 וזהו ושמו את שמי על בניי [בני ישראל] שיהא שמי נקרא עליהם בעסק תורתם ועבודתם שתהיינה בבחי' לימודי ה' ואז ואני אברכם אני אותיות אין

וזהו "וישמו את שמי על בני ישראל" — ששמי ייקרא עליהם כשהם עוסקים בתורה ובעבודת ה', ואלה יהיו בבחינת "לימודי הוי". ואז "ואני אברכם": המילה "אני" מורכבת מאותיות "אין",

כי החכמה מאין תמצא דהיינו מבחיי ישא ה' פניו שתהיה הברכה מלמעלה למטה תוספת ברכה וריבוי השפעה מלמעלה מעלה מהשתלשלות וזהו ענין ברכה בראש וברכה בסוף.

כי "החכמה מאין תמצא", כלומר מבחינת "ישא הוי" פניו, כך שהברכה תהיה מלמעלה למטה — תוספת ברכה וריבוי שפע ממקום נעלה הרבה למעלה מהשתלשלות. וזהו עניינה של ברכה בתחילה וברכה בסוף.

ברכה בראש היא בחיי יברכך שהיא ממטה למעלה. וברכה בסוף ואני אברכם מלמעלה למטה (בזהר נזכר ואני אברכם כפי שמיני דל"ח א' ופי' מקץ דקצ"ט א' ור"פ יתרו דס"ז א'):

הברכה בתחילה היא בחינת "יברכך", שהיא מלמטה למעלה; והברכה בסוף היא "ואני אברכם", מלמעלה למטה. ("ואני אברכם" נזכר בזוהר, פרשת שמיני, דף ל"ח ע"א; פרשת מקץ, דף קצ"ט ע"א; ובראש פרשת יתרו, דף ס"ז ע"א.)

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/5

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק